

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemško ocelotno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanju mesečno K 1.00

Inserati:

Enostolpna petlivrstna (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlivrstna (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenom nedelje in
praznike, ob 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nova delovna večina.

Dunaj, 23. oktobra 1911.

Dejstva naj govore! Po zadnjih volitvah so nemško-liberalne stranke ponosno in samozavestno prilomastile v zbornico pod vihrajočimi zastavami. Pijani zmagovalci so se sami takoj proglasili za delovno stranko in jedro nove vladne večine, ki dobi v roke vesla in krmila. Njih volilci in glasila so živahno ploskali po prvem prizoru na političnem odru in burno pozdravljali težko okovane viteze s čeladami in buzdovani. Strnili so se v skupnem taboru kot nemškonarodna zveza in razobesili na štirih kolih prapore posameznih bimbaš. Že to je bilo slabo znamenje za gardo nove vlade, ker ni imela enotnega poveljstva in ene same zastave na šotorišču. Tu so združeni Wolfovi radikali s prožnimi dvornimi svetniki, antisemitje z židovskimi hlapi, zastopniki veleindustrije in kapitalizma s pristnimi agrarci in sovražniki raznih kartelov. Razdvoj v načelih in taktiki bruhnil je na dan takoj ob rojstvu te nenaravne zveze, za kar so poskrbela tudi glasila raznih struj in praporščakov v zvezi. Vse štiri v zvezi združene stranke nimajo moča, ki bi užival vsestransko veljavo in s trdnoročno vodil čete nemških ognjegasev. Koristi posameznih strank zastopavljajo skupne koristi prebivalstva in države, tekma za ministrske frake zažudi v kali vsa čuvstva za višje, idealne smotre.

Kako smešni so ti »državniki«, dokazujejo razna dejstva. Tako se je baron Gautsch minoli teden pogajal z načelnikom češkega kluba, ali in pod katerimi pogoji bi se pridružili novi delovni večini. Baron Gautsch pa je bil toliko nevljuden, da ni vprašal nemških generalov, ali se sme razgovarjati tudi s Čehi in drugimi slovanskimi poslanci. Bili so vsled tega grozno užaljeni in razburjeni. Takoj so poslali k ministrskemu predsedniku svojega najstarejšega generala dr. Grossa vprašati, ali se ne kuje tajna zarota proti nemški zvezi. Baron Gautsch je potolažil rateže, da zasleduje isti smoter kakor zbornični predsednik dr. Sylvester po drugi poti, namreč delovno večino. Oba jo iščeta s svetilko ob belem dnevu, pa je ne najdeti. Tlaka je namreč že davno odpravljena in tudi rejni ministri se sedaj neradi vprežejo v vladni jarem, ko vlada potrebu-

je poleg luknjastega proračuna lepo vsoto milijonov za zvišanje uradniških plač, brambeno in finančno reformo. Vsa ta vprašanja so jako nepopularna za poslance. Zato se nobena stranka ne vsiljuje. Baron Gautsch je češkim poslancem obljubil dva nova ministrska fraka, pa jih ni še zvalil od gorke peči. Pač bi podpirali vlado od slučaja do slučaja, ko bi baron Gautsch poklical v kabinet dva češka uradnika in jim zagotovil uravnavo jezikovnega vprašanja v državnih uradih na Češkem na podlagi znane Stremayrove naredbe, kateri odrekajo nemški sodniki vsako zakonitost. Ta akcija naj bi šla vspretno s pogajanjem v Pragi o uravnavi jezikovnega vprašanja v avtonomnih uradih. Češko javno mnenje, ki odmeva iz glasil radikalnih krogov, ni sicer nasprotno tej akciji, vendar pa naglašajo, da se češki poslanci ne smejo ponižati do vloge potrpežljivega zamorca.

Nemški krščanski socialci pa so kratko in jasno odklonili vsako ožje zvezo z nemškimi liberalci, ki so jim pri zadnjih volitvah izrgali toliko mandatov in prvaštvo v zbornici. Krščanski socialci hočejo paberkovati in biti jeziček na parlamentarni tehtnici. Mogoče je, da s to taktiko ujamejo v svoja jadra ugodno sapo in sčasoma nekaj mandatov; izključeno pa tudi ni, da jih drugi prehitijo in kažejo jezike. Naša naloga seveda ni, da bi si zanje ubijali glave.

Poljaki pa so in ostanejo stari lisjaki, ki vedno v pravem času zavohajo, odkod in kam vleče sapa. Bivši finančni minister Bilinski je iz dobre šole poljskih politikov in pozna vse steze in vrzeli parlamentarnih zvijač in intrig. Ko je bil izvoljen za načelnika mogočnemu poljskemu klubu, je v svojem prvem nagovoru v klubu z vsjo svojo zgovornostjo priporočal in zagovarjal zvezo z Nemci. In če sedaj vitez Bilinski baronu Gautschu priporoča parlamentarno ministrstvo in ne uradnega, ima gotovo svoje posebne namene. Res pa je tudi, da uradniško ministrstvo z narodnimi uradniki ne more v zbornici imeti iste zaslombe, kakor parlamentarno. Danes pa je parlamentarno ministrstvo naravnost izključeno. Češki poslanci ne morejo preje sedeti z nemškimi pri isti ministrski mizi, dokler v Pragi niso vspela sprava pogajanja.

Danes še niso dani stvarni pogoji za parlamentarno vlado. Pa tudi novo uradniško ministrstvo ni še zagotovljeno. Dr. Sylvester v dogovoru z Bilinskim išče zaveznikov za delovno večino. Merodajni so zanj kot zborničnega

predsednika v prvi vrsti taktični razlogi. Zato tudi odriva vsa narodna vprašanja na stranski tir, da spravi v ospredje in na dnevni red vse takozvane državne potrebe. Ni treba dokazovati, da »delovni odbor«, ki ga snuje dr. Sylvester, ne bode prestavljal hribov, kakor jih ne more zbor klubovih načelnikov. In vendar se mora nekaj zgoditi, da parlamentarizem popolnoma ne propade in zgubi vse veljave pri ljudstvu. Razna nujna vprašanja čakajo rešitve. Če jih ne reši parlament, reši jih vlada sama po svoji volji s § 14. Ali naj se Avstrija osmeši pred vso Evropo, da ni še zrela za ustavno življenje? Danes ne gre za vlado, ne za bodočo večino, marveč za parlament, ki je za manjše in zatirane narode ter nižje sloje prebivalstva še edini oder za prsto besedo. Ali naj zaradi nekaterih »fakcijskih stremuhov« razbijemo ta oder? Važno za nadaljni razvoj parlamentarnih razmer bode jutrišnje glasovanje v nemškonarodni zvezi o predlogu dr. Erlerja, naj zveza glasuje proti italijanski pravni fakulteti. Dr. Steinwender in drugi likači v zvezi se trudijo s potu svojih obrazov, da zadušijo upor in preprečijo krizo v nemškem liberalnem taboru. Ta kriza pa bi za parlament in državo ne bila nobena nesreča.

Jugoslovanska strokovna zveza.

Shod na Javorniku.

V nedeljo se je vršil shod skupine Jugoslovanske Strokovne Zveze na Javorniku pri g. Noču, p. d. Vodičarju. Shoda, ki se je začel ob štirih popoldne, se je udeležilo lepo število delavstva. Govoril je Franc Terseglav, in sicer o sedanjih draginjskih razmerah ter od vseh strani osvetlil demagogijo socialne demokracije. Nato je prešel na nameravano akcijo glede kartelov in med splošnim odobravanjem povdaril, kako bo pri tem v prvi vrsti treba gledati na to, da se kartele potom zakona primora, da ravno tako, kakor stabilizirajo produkcijo v prid svojim karteliranim članom in v prid liferantom ter odjemalcem, stabilizirajo razmere svojega delavstva. V tem smislu je shod sprejel resolucijo na Hrvaško-slovenski klub na Dunaju, da v tozadevnem odseku in v zbornici zastopa sledeče zahteve delavstva glede kartelov: 1. Karteli naj uvedo zavarovanje svojega delavstva zoper brezposelnost, 2. delovne poizvedovalnice (Arbeitsnachweisstelle) in po-

sredovalnice, 3. tarifno pogodbo in razsodišča in 4. soudeležbo delavstva na dobičku (železni kartel n. pr. izkazuje 30 do 50% dividende). Resolucija se je soglasno sprejela.

Shod v št. Vidu nad Ljubljano.

V nedeljo popoldne je priredila J. S. Z. zborovanje v št. Vidu nad Ljubljano. Načelnik Jugoslovanske Strokovne Zveze deželni odbornik dr. Zajca je govoril o vzrokih, ki povzročajo sedanjo draginjno, o kartelih in trustih. Govornik je drastično osmešil demagoško komedijo socialne demokracije, ki jo uprizarja glede na draginjsko vprašanje. Zborovalci so živahno pritrdjevali izvajanjem dr. Zajca, ki je naglašal nujno potrebo, da se delavstvo trdno okleni J. S. Z.

Shod J. S. Z. v Trbovljah.

Na shodu skupine J. S. Z. v Trbovljah je govoril v nedeljo popoldne državni in deželni poslanec dr. Benkovič.

Nova skupina J. S. Z.

prične poslovati 1. novembra v Kamni gorici.

Laška hrabrost.

Lahi so dobri diplomati po receptu rajnega Nikolaja Macchivellija, to je, niso v izbiranju sredstev za svoje smotre preveč izbirični. Zraven pa so strašni bahači. Le to je, da laško bahanje nikomur ne imponira, ker so Lahi v tem oziru kljub temu, da slovejo kot umetniško izobraženo pleme, skrajno neokusni. S svojo zvitostjo so dosegli velike uspehe, prebrisanost Cavourja je ustvarila zedinjeno Italijo, njihova bahavost pa napravljala povsod le zelo slab vtis. Posebno to kazi Lahe, da skušajo sebe in druge prepričati, da so se povzdignili do velevlasti s svojo hrabrostjo in z njo združenimi lastnostmi, ko pa je znano, da je italijanska rasa strahopetna, kadar se mora z nasprotnikom oko v oko meriti. To se je zdaj v Tripolisu zopet jasno pokazalo. Kako so Lahi vpili, ko je abruški vojvoda s pol stotino ladij dve turški za boj neopripravljeni torpedovki v beg pognal! Kako so navdušeno poročali, kako je velika ekspedicijska armada pod varstvom brodovja »zavzela« sto in sto let stare nezavarovane tripoliške »utrdb« in se »polastila« mesta, katerega niti en mož ni branil! Edina nezgoda je bila ta, da je neka laška straža ponoči ustrelila laškega vojaka, ki je prišel šancam preveč blizu in je menda ge-

LISTEK.

Ljudski oder.

22. oktobra 1911. Detela: »Učenjak«.

V nedeljo zvečer se je uprizoril dr. Fr. Detelov »Učenjak«, po avtorju: »veseloigra v 3. dejanjih.« Izmed slovenskih originalnih del je Detelov »Učenjak« gotovo eno najboljših; če pa za služi ime veseloigre v klasičnem pomenu besede, je drugo vprašanje. Recimo tudi, da bi bilo glede izbranega predmeta in vsebine vse tako, kakor nam to predočuje avtor, ostane odprto vprašanje, katero etično napako šiba pisatelj v svojem delu. Da se človeka lahko spravi krivičnim potom v blaznico, tega sižeja gotovo ni maral pisatelj ožigosati, recimo kot napako v našem socialnem življenju. Če bi bil dr. Grm tisti ignoran, katerega treba v prvi vrsti osmešiti in dokazati na njem njegovo banalno nevednost, bi se še tudi nekako bližali postulatoma veseloigre. Osmešen je pa dr. Blažič kot frenolog in antropolog in, dejali bi, tragična krivda njegova leži v njega doslednosti. Ker ne more biti vera v katerokoli znanstveno hipotezo, pa bodisi da je še tako slabo utemeljena, kakor tudi do-

slednost ne moralen pogrešek, niti ene niti druge lastnosti ni mogoče spaviti pred ta forum. Kajti Blažič, kakor nam ga riše Detela, je poštejak vseskozi; njegova hiba je, da nedokazane teorije prenaša v prakso, da ž njimi operira kot z neoporečnimi sigurnostmi — s katerimi pa ne doživlja svojega debakla, ampak vsled posebnih slučajnih zamot, ki jih prinese igra.

Čudno se tudi vidi, da je dr. Blažič frenolog — igra menda igra krog leta 1830 — da posega na polje psihiatrije, antropologije in kriminalne antropologije, dočim so psihiatru Grmu vse te panoge nekake španske vasi. Tudi sicer ni igra brez več ali manj motečih neverjetnosti.

Karakterizacija osovja je v splošnem dobra, tudi tehnična zgradba igre je vrlo pogojena. Posebno pa odlikujejo delo lepo in nevsiljivo vmešane sentence in v krepkih, izklesanih stavkih izražene misli, kakor jih zrelemu človeku more dati samo življenje, in ki zato vplivajo krepko in prepričevalno.

Igra je bila prav lepo uprizorjena in tudi igralo se je v obče precej dobro; želeli bi seveda večje živahnosti in umerjenejske skupne igre. To vse so seveda otroške boleznj začetnikov in se ne dadé odpraviti čez noč. Tudi se je igralcem močno poznalo, da je bilo to

njihovo prvo kretanje na parketu. Navzlic temu ni bilo slabo, s časom pojde že boljše.

Glavno vlogo je to pot igral — sufler. Njega se je namreč čulo vedno, časih celo glasnejše kakor igralca, in marsikaj proseč pogled je za igro povsem nepotrebno, za gotove igralce pa seveda zelo potrebno, švignil je v šepetalčevo školjko. Tako si je pomagal zlasti dr. Blažič, ki je menda mislil, da je pravi umetnik oni, ki se svoje vloge ne nauči, ampak si jo sproti izmišljuje. Po znanih vzorih so kajpada avtorji samo za komparzerijo in male vloge, glavni junaki si preskrbe svoje vloge sproti — sami. Mi odločno protestujemo proti takemu načinu igranja, in svarimo režijo, da bi pripuščala in s prizanesljivostjo vzgojevala tak naraščaj. Kdor ne zna svoje vloge perfektno, ne sodi na oder. Sufler je za izredne, ne pa za redne in celo igro trajajoče spominske pogreške — in prva mera je boljša nego zadnja, da govornik z »Učenjakom«. To gre seveda tudi na adresu raznih drugih igralcev, posebno Jakoba.

Sicer je bil dr. Blažič v maski in igri dokaj dober; bil je dosleden in prav dobro pogodil mir in dostojanstvo učenjaka, veliko boljši kot njegov ljubeznjivi kolega dr. Grm. A če je ta

vzdržal svojo vlogo še količkaj do srede tretjega dejanja, je pa koncem igre bil nezadosten v svojem nastopu. Govorila sta oba prehitro, kakor iz večine tudi drugi igralci.

G. Gorski ni bil to pot srečno disponiran in nas nikakor ni očaral. Sem pa tja je malo padel v deklamacijo, in od njegovih sicer gibčnih kretanj bi bili pričakovali sigurnejšega nastopa na salonskih tleh. Kako se ima nastopati s klobukom v roki, o tem naj se informira — pri režiji.

G. Svetličič napreduje in igral je svojo vlogo precej dobro, a tipa domišljivega, bahatega in zraven omejenega malomeščanskega trgovca ni popolnoma zadel v igri. V blaznici se je vedei preveč po domače, obdržal je namreč svoj klobuk lepo na glavi. Da se takih gospodov ne manjka, je morda res; ampak neotesancev manire vendar ne morejo biti posnemanja vredne za igralca, kjer tega ni treba. Maska je bila prav dobra.

G. Kalar je tudi to pot igral prav dobro, če morda tudi ne tako dobro, kot to on s a m misli — saj tisti zmagovalni izraz na obrazu pri zahvali ob ploskanju da sklepati na procese, vršeče se v njegovi notranjosti. A to bodi, kakor z vinom — s priznanjem in pohvalo: naj bodri, naj krepki, — a naj ne

stopi — v glavo! Tudi on je kaj močno slo pozabil. In vendar so bili laški časopisi polni »hrabrosti« in »neustrašenosti« sinov velike Italije, ki so na tri-poliške podrtine trikoloro laškega kraljstva zasadili. Kakor hitro pa so prišli Lahi s Turki skupaj in se morali z njihovi pomeriti, v Bengaziju in Derni, se je stvar popolnoma obrnila. 10.000 mož so poslali Lahi proti Bengaziju, ki ga je branila peščica turške garnizije in nekaj sto slabo oboroženih Arabcev pa se niso mogli izkrcati, in ko se jim je to po zvižaji stran od Bengazija posrečilo, so se kljub svoje velikanske premoči in svojim topovom morali cel dan in še več bojevati, da so tisto pest Turkov in domačinov potisnili toliko nazaj, da so se mogli v mestu saj utaboriti. Čutijo se pa še tako slabe, da so generala Canevo za pomoč prosili. Če se z 10.000 najmodernejše oboroženimi in z vsem potrebnim oskrbljenimi možmi ne upajo ukrotiti Barke, ki je tako redko naseljena, je to za hrabre sinove Italije zelo slabo znamenje.

Pri tej priliki je jako poučno poseči nazaj v zgodovino in pogledati, kako se je laška armada sploh izkazala. Nemška liberalna revija »März« je sestavila nekaj katalog vseh bojnih činov laške armade, ki je preveč zanimiv, da bi ga ne objavili. Evo:

Vojska z Avstrijo leta 1848/49.

- 6. maja 1848: Bitka pri Sv. Luciji — Lahi poraženi.
- 25. julija 1848: Bitka pri Custozzi — Lahi poraženi.
- 21. marca 1849: Bitka pri Mortari — Lahi poraženi.
- 23. marca 1849: Bitka pri Novari — Lahi poraženi.

Vojska z Avstrijo leta 1859.

- 20. maja 1859: Bitka pri Montebellu — zmagali Francozi.
- 31. maja 1859: Bitka pri Palestri — zmagali Lahi le s pomočjo Francozov.
- 4. junija 1859: Bitka pri Magenti — zmagali Francozi; laška armada sploh ni prišla v akcijo.
- 7. junija 1859: Bitka pri Melegnanu — zmagali Francozi; laška armada sploh ni prišla v akcijo.
- 24. junija 1859: Bitka pri Solferinu — zmagali Francozi, Lahi so pa bili tepeni.

Vojska z Avstrijo leta 1866.

- 20. junija 1866: Bitka pri Visu — Lahi poraženi.
- 24. junija 1866: Bitka pri Custozzi — Lahi poraženi.

Vojska v Abesiniji leta 1895/96.

- 8. oktobra 1895: Bitka pri Amba Aladji — Lahi poraženi.
- 22. januarja 1896: Bitka pri Macalle — Lahi poraženi; general Galliano kapituliral.
- 1. marca 1896: Bitka pri Adui — Lahi poraženi; vsi topovi vzeti.

Sardinska armada v krimski vojski leta 1854/55.

V krimski vojski je Cavour dal Francozom in Angležem proti Rusiji na razpolago armado 28.000 mož pod poveljstvom Cialdinija. Francozi so Lahe tako zelo cenili, da so jim poverjevali zgolj postranske naloge.

16. avgusta 1855 v bitki pri Černaji sta bila na laški strani v akciji

samo dva bataljona in ena baterija, izgubili so 200 mož.

8. septembra 1855 pri zavzetju Sevastopola ni prišla laška brigada sploh nič v akcijo; tako po strani jo je zadelo par ruskih krogelj in so izgubili 31 mož in 4 častnike.

To so slavna dejanja italijanske armade, katerim se pridružuje zdaj še bitka pri Bengaziju. Lahi naj končno počno v Tripolisu, kar hočejo, ampak da spričo notorične nesposobnosti svoje armade še kriče in se bahajo s svojimi vojaki, to je nekoliko preneumno. Seveda je še veliko bolj neumno, če ljubljanski srbofilski dnevnik laško armado poveljuje. Francoski generali, ki so imeli nesrečo, da so poveljevali nad sardinskimi oddelki, oziroma imeli vrhovno poveljstvo nad njimi, so se vsi pritoževali zoper to, kako so Lahi za nič material. V odločivnem trenutku izgube hladnokrvnost, ne drže discipline in zlasti ne preneso naskokov z bajonetom. To povedo vsi francoski, avstrijski in angleški častniki, ki so kdaj videli Italijane bodisi na laških ali na afrikanskih tleh — pa celo ob priliki bokserse vstaje na Kitajskem se je pokazalo, da so laški vojaki najslabše kvalitete med vsemi Noben vojak na svetu ne pokaže tako hitro hrbta kakor laški. Seveda — laška armada tudi nima nobene tradicije, kakor jo imajo druge, in zato ni v njej tistega stanovskega ponosa, ki je najvažnejši moralni faktor za vsako armado. Zato je zelo smešno Lahe opravičevati in se zanje potegovati.

Italijansko-turška vojska.

Govor črnogorskega kralja.

Črnogorski kralj Nikolaj je ob obisku Grahova na pozdrav prebivalstva govoril med drugim: Vsi državljani uživajo blagor miru in upam, da ga bodo živili še naprej. Preživeli smo težavne dni. Orožje je zvenketal pred našimi durmi. Zdad ni povoda, da se vznemirjate, ker mi smo pripravljeni za vsak slučaj in se ne bojimo, da bi bili preseščeni. Prebivalstvo ob avstrijski meji lahko mirno in nemoteno dela za povzdigo svojega blagostanja. Avstro-Ogrska in Črnagora imata skupne koristi. Mi živimo kot sosedje, ki se cenijo. Častim vladarja sosedne mogočne države cesarja Franc Jožefa, s katerim me veže toplo prijateljstvo. Cesar gleda na nas dobrohotno in nas ljubi, za kar smo mu hvaležni. Delajte mirno naprej. Moje očetovsko srce je mirno, ker vem, da se vse stori, da se ohrani domovini mir.

Grki in Bulgari.

Grško uradno glasilo izjavlja, da če napadejo Turki Bulgarijo, Grška ne ostane nedelavna. Istočasno izjavlja bulgarsko uradno glasilo »Mir«, da če napadejo Turki Grke, bi Bulgari ne ostali mirni.

Lahi napovedujejo brezobzirno vojsko.

»Corriere della sera« piše, da predno napade laško brodogrje otoke in pristanišča Egejskega morja, izda Italija izjavo, da sta postali Tripolitanija in Kyrenaika laška last. Če bi Turčija kljub temu še izvajala pasiven odpor, dokaže Italija, da zna voditi tudi brezobzirno vojsko.

sestnik je s svojim neokusnim in banalnim nastopom toliko sodil v to uglajeno igro, kot Savel med preroke. Ali res ni mogoče policaja ali birača drugače igrati kot karikaturo? Ali je res tisto bore malo ploskanja par nezrelih in v okusu zaostalih ljudi toliko vredno, da se s takim uprizorjenjem distira ostalo občinstvo?

V celoti pa je igra dobro uspela. Ako pomislimo na velikanske težave, ki jih nudi ta težka, večinoma na dialogu zidana salonska igra, smemo biti zadovoljni. Tudi je bil to prvi nastop personala »Ljudskega odra« na parketu. Ponesrečil se ni! Odkrito rečeno, balo smo se nedelje, a odhajali smo zadovoljni. Seveda je manjkalo tuptam še toinono, a v celoti se je pokazala več kot samo dobra volja.

Scenerija je uprav krasna in drugo dejanje je bilo uprizorjeno na doslej popolnoma nov način, ki se je pa prav dobro obnesel.

Gledališče je bilo to pot samo napol zasedeno. Videli smo dosti duhovnikov; a posvetne inteligence premalo. V Ljubljani imamo že lepo število inteligentov in pričakovali bi malo več smisla za velikanski trud »Ljudskega odra«.

Na vseh svetih dan se uprizori popoldne ob pol treh pri skoro polovičnih cenah in zvečer ob pol osmih pri navadnih cenah »Mlinar in njegova hči«.

O m e g a.

Boji med Turki in Lahi.

»Jeni Gazetta« poroča o večjem boju med Lahi in Turki pri Kirki, ki leži vzhodno od Bengazija. Na obeh straneh je bilo veliko izgub. Nadalje se poroča o boju med domačini in Italijani pri Tripolisu, kjer so imeli Lahi zdatne izgube. Iz Rima se pa poroča: Turki, ki so se 19. in zjutraj 20. t. m. upirali izkrcanju naših vojakov, so se umaknili v notranjo deželo. **Beduini neprestano nadlegujejo ponoči naše vojake, ne da bi napravili veliko škode.** Iz Rima se pa poroča, da so se 22. t. m. zvečer zopet spopadle laške in turške prednje straže. Ubili so bili trije Turki. Iz Derne se pa poroča, da se je veliko glavarjev in dostojanstvenikov udalo admiralu Presbyteru. Iz Neapelja se je pa 22. t. m. odpeljal četrti del ekspedicije, 10.000 mož. Polovica je določena za Bengazi, druga polovica pa odplove v Derno.

Mohamedansko klanje kristjanov v Bengaziju.

Ponoči od srede na četrtek je ukazal poveljnik Senuzijev obkoliti katoliški misijonski zavod. Zavodov voditelj, pater Umberto, se je hotel pogajati s poveljnikom Senuzijev. Izjavil je, da trpi rad vse muke, če puste pri miru njegove gojence. A Senuzi so patra s sabljo usmrtili in še mrtvo truplo sekali. Nato so umorili vse osebe, ki so se nahajale v zavodu. Morilci so hiteli nato v otroški azil, kjer so usmrtili patra Jožefa, člana kongregacije sv. Kamila, in morili gojence, otroke v starosti 10 do 12 let, dečke in deklice, ki jih je kongregacija rešila suženjstva. Evrope, ki so hiteli na pomoč, so tudi pomorili.

Tajni podzemski hodniki.

Milanski »Seccolo« poroča iz Tripolisa, da so v neki tamošnji hiši našli skritih osem turških častnikov. Domneva se, da je mesto Tripolis zvezano s podzemskimi hodniki z morskimi obrežjem. Italijani sedaj iščejo te hodnike.

Slovanski vestnik.

sl **Poslanec Stojalowski umrl.** Včeraj ob 1. uri popoldne je v bolnišnici usmiljenih bratov v Krakovu umrl po težki bolezni državni poslanec p. Stojalowski. Kot znano, je obolel Stojalowski na črevesnem raku. Z ozirom na starost bolnika operacije niso mogli izvršiti, vsled česar tudi zdravniki proti bolezni niso mogli ničesar ukreniti. Zanimivo je, da je p. Stojalowski pred 10 leti izročil svoji sestri zaprto pismo, v katerem je bila njegova oporoča in na čegar ovitek je tedaj sam zapisal »Odpreti na dan moje smrti 25. oktobra 1911«. Neka druga vest pa trdi, da je Stojalowski določil 25. oktober kot dan svojega pogreba, po katerem se naj odpre oporočno pismo. Ako je zadnje resnično, je Stojalowski popolnoma natančno določil dan svojega pogreba. Ganljivo je dejstvo, kako so bili p. Stojalowskemu udani kmetje. Zadnje dni so prihajale velike množice kmetov, da bi videli še enkrat svojega voditelja. S silo so morali zadrževati kmete, da niso došli v bolnikovo sobo, ker je bilo stanje Stojalowskega tako, da je potreboval popoln mir. Politična delavnost p. Stojalowskega se loči v dva oddelka. Do 1. 1897. je bil p. Stojalowski vodja neodvisne stranke ter je v parlamentu ustanovil s šestimi poslanci samostojen klub, ki ni vstopil v skupni Poljski klub. Vsled posredovanja bivšega gališkega ces. namestnika grofa Kazimirja Badenija se je posrečilo, pregovoriti p. Stojalowskega za vstop v Poljski klub. Od tega časa je vpliv p. Stojalowskega napram Poljski ljudski stranki vedno bolj v ozadju. Pred dvema letoma je sklenil p. Stojalowski politično alianco z Vsepoljaki ter je nadaljnje izdajanje svojega tednika še nekaj dni pred smrtjo prepustil vsepoljskemu poslancu Janu Lamorske-mu. R. I. P.!

sl **Prememba prestolonasledstva v Srbiji.** Belgrajski listi se vedno pogostejše pečajo z družinskimi zadevami srbske kraljeve rodbine in šele pred kratkim so bile belgrajske »Večerne Novosti« konfiskovane zaradi članka, v katerem se je pisalo o vesteh glede na medsebojne odnose obeh kraljevih princev in kralja Petra. Vsa srbska javnost je ločena na dva tabora; en del se zavzema za princa Jurija, drugi za prestolonaslednika Aleksandra. Nevarno pa je gibanje v armadi. Oba princa imata pristaše med častniki. Obe stranki se ostro napadati, edini ste samo v napadih na kralja Petra. Kralj hoče, kakor poročajo »Večerne Novosti« baje iz dobro informiranih krogov, še enkrat spremeniti prestolonasledstvo, ker je menda uvidel, da bi dežela pod prestolonasledstvom Aleksandra ne dospela do mirnega razvoja. Poroka princezinje Helene z ruskim velikim knezom Ivanom Konstantinovičem je baje priprava

za nov preobrat. Bodoči srbski kralj se baje ne bo imenoval Aleksander, temveč Ivan.

Protialkoholni dan v Peterburgu.

Dne 12. oktobra je imel Peterburg svoj prvi protialkoholni dan. 400 novih apostolov treznosti, okrašenih na prsih z zelenimi trakovi kot društenimi znaki »Sojuza kristian - trezvennikov« je začelo ta dan prvokrat intenzivno delovati zoper pijanstvo, največje narodno zlo na Ruskem. Najprej je bila božja služba v dvorani mestne dume in potem so se člani društva razleteli po mestu, zlasti šli v okraje, kjer prebivajo delavci in nižji sloji peterburškega prebivalstva ter so celi dan prodajali poljudne knjižice (po 5 kopejk) o škodljivosti pijanstva, predavali so in govorili povsod o istem predmetu. Te knjižice so se prodajale tudi v bankah, velikih trgovinah in na borzi. Zvečer so »propagandisti treznosti« z dovoljenjem pristojne oblasti obiskali vsa mestna gledališča, kjer so tudi prodajali knjižice o škodljivosti pijanstva. V vseh vozovih mestnega tramvaja so bili lepaki, na katerih so bili z rdečimi črkami natisnjeni izreki o škodljivosti alkoholi-zma. V Marmornatem dvorcu je imel član društva dr. A. I. Veržbckij poljudno predavanje o alkoholizmu. Z dovoljenjem naučnega ministrstva se je »Sojuz trezvennikov« obrnil na vse načelnike ljudskih šol s prošnjo, da naj povsod, kjer je to le mogoče, ustanovijo »letajoče odbore« radi propagande treznosti med vaškim prebivalstvom.

Prva češka zdravnica umrla. Te dni je pri svoji sestri na Češkem umrla gdčna. Bohuslava Keckova, ki je kot prva Čehinja dovršila v Švici medicinske nauke in se potem kot državna zdravnica naselila v Mostaru, kjer je avstro-ogrška vlada za mohamedanke vpeljala ženske zdravnike.

Mleko v kosih. O posebnem načinu prodaje mleka ve poročajo »Štampa«. V najsevernejših pokrajinah Sibirije vtakne namreč trgovec v mleko palico in pusti krog nje mleko zmraziti. Na tak način pridobljeno mleko dene na ramo in ga nese na prodaj. Prodaja ga v kosih.

Prebivalstvo Rusije. V zadnjih 50. letih je število prebivalstva na Ruskem silno narastlo. Leta 1858 je bilo 74 milijonov 500.000, leta 1911 pa že 163 milijonov. Torej se je pomnožilo za 88.500.000 prebivalcev. Narodnostno razmerje je sledeče: 65,5 odstotkov je Rusov, 10,6 odstotkov je turško-tatarskih narodov, 6,2 Poljakov, 4,5 finskih narodov, 3,9 je Judov, 2,4 znašajo Litavci in 1,6 odstotkov Nemci.

Od veselja, da je izvoljen, je umrl. V Kladnu so imeli 16. t. m. volitve župana in podžupana. Pri teh volitvah je srbsko-muslimanski blok sijajno zmagal nad čisto muslimansko stranko. Za župana je bil izvoljen H. Ahdaga Gajčić, za podžupana pa Muja Rusten. H. Ahdaga je, veseleč se svoje zmage naročil črno kavo in od veselja — umrl.

Kolera v Srbiji. Iz Belgrada poročajo, da je pet okrajev v kraljestvu okuženih po koleri. Do minule srede se je pojavilo v teh okrajih 23 slučajev, od katerih jih je bilo 11 smrtnih.

sl **Samoumorilni poizkus morilca igralke Oginske.** Iz Lvova poročajo, da so včeraj 23. t. m. dopoldne našli jetniški pazniki morilca igralke Oginske, bivšega dijaka Kazimirja Levickega, v njegovi celici v navidezno spečem stanju. Ko je jetniški paznik pristopil bližje, da bi Levickega zbudil iz spanja, je opazil, da je brez življenja. Poklicani jetniški zdravnik je konstatiral, da Levickemu srce še bije, vendar ga kljub dvehurnemu trudu ni mogel obuditi iz zavesti. Dognali so, da se je zastrupil z veronalom. Da bi mogel spat, mu je dajal jetniški zdravnik vsak večer prašek veronala, ki ga je moral zavžiti vpricho paznika. Levicki pa je znal prašek prikriti in jih shraniti. Šele pred kratkim so našli pri njem sedem praškov, ki so mu jih takoj konfiscirali. Medtem pa se mu je zopet posrečilo zbrati večje število veronalovih praškov, ki jih je predvčerajšnjim zvečer naenkrat vse zavžil.

Občinske volitve v Zgornji Šiški.

Včeraj zvečer je bil v gostilni pri Zajcu zelo dobro obiskan shod. V nadpoldrugo uro trajajočem govoru je deželni odbornik dr. Pegan jasno narisal delovanje in stremljenje treh za občinsko gospodarstvo potezajočih se strank. Glasno so mu pritrdjevali poslušalci, ko je dokazal, da od breznačelne liberalne in liberalcem udinjane socialnodemokratske stranke nimamo pričakovati nič dobrega. Celu navzoči socialni demokratje govorniku niso mogli ugovarjati, ko jim je pokazal, kako nespametno ravnajo, ako volijo z liberalci, ki so kmetu in delavcu sovražni. Za dr. Peganom je govoril gospod župnik Za-

koketiral s — suflerko in mestoma svoje vloge ni znal, tudi je včasih trgal stavke.

G. Josip Krulec je imel igrati prefriganega defraudanta in je mislil, da to doseže, če se napravi grbastega in se vije; v tretjem dejanju je bil dober.

G. Pavlinova igra je bila okorna, njegova izreka je jako pomanjkljiva, v svojo vlogo pa se je mnogo premalo zagobil. Za sedaj še tega igralca moči ne zadoščajo za solo-nastope, saj ne v takih igrah.

Govorilno napako ima tudi gdčna. Belana, katere nastop in igra sta bila sicer dobra in naravna. Sploh bi bilo želeli, da se izreke ne zanemarja; opazili smo v tem pogledu celo vrsto ne-točnosti (vés mesto vès; vèndar mesto vèndar; tépec mesto tépec; blebečete mesto blebèčete itd.). Gospo Marto je igrala gdč. Luzzatto še bolj megleno, kot je žé vloga sama na sebi. Pomanjkljiva je bila v vsem: v nastopu, v gestah, v govorjenju — govorila je brezbarvno in pretiho — skratka: igra se je vršila ob njej, mesto ž njo. Tudi majska njena je bila nezadostna — delala je vtisek bolehné, bledikaste, oplašene gospe, stare kakih 30 let. Sigurnejša v nastopu, boljša v gestah, dobra v izreki je bila gdč. Mantuanijeva. Morda bi se dalo iz nje tekom časa kaj napraviti.

Da je bilo nekaj za »smeh«, je poskrbela policijska uniforma, katere po-

bret, ki je med bučnim smehom poslušalcev povedal, da po poročilih liberalnih časopisov dr. Pegan tako slabo govori, da mora kmečki župnik za njim popravljati. Zakaj neki so gospoda deželnega odbornika vsi navzoči skoraj 2 uri tako zvesto poslušali in njegova duhovita izvajanja navdušeno odobraval! Gospod župnik je nato dokazal, da mora v današnjih časih tudi duhovnik večkrat poseči v politiko. Pozval je vse navzoče, naj na dan volitve mirno in močasto stopijo na volišče ter oddajo glasove možem, katere so si izbrali, da se jim zaupa občinsko gospodarstvo. Govorila sta še gg. Brenk in Babnik, ki sta ovrгла nekatere laži, ki se sedaj trosijo okrog, da bi se volilci zbegali. Na shod so bili povabljeni tudi liberalni kolovodje, da bi javno povedali, kaj vse so zakrivali nesrečni klerikalci, a niti enega ni bilo blizu.

O občinskih volitvah v Zgor. Šiški se nam še piše: Liberalni časopisi so prinesli pretečni teden vest, da so se združili za občinske volitve v naši občini liberalci in socialni demokratje proti volilcem S. L. S. Pri sklepanju pogodbe z liberalci pa so imeli socialni demokratje take zastopnike, da so se obesili za liberalni frak ter vse svoje pristaše prodali za svojo lastno osebo. Mnogo je bilo govorenja od socialnodemokratičnih voditeljev, ko so pri državnozbornskih volitvah dobili 119 glasov, medtem ko je bilo liberalnih le 56, kako bodo pri občinskih volitvah mogočno nastopali in da bodo liberalci za njimi hodili. Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Voditelji socialnodemokratične stranke v naši občini so z največjim veseljem sprejeli pogoje, ki so jih jim narekovali mogočni liberalci in bili zadovoljni, da so le nje sprejeli v kandidatsko listo. Dovolili so jim od dvajset kandidatov — tri. Ali ni to velika dobrota? 119 volilcev tri mandate, 56 pa 17. Ni čuda torej, da se od socialnodemokratičnih volilcev čujejo razni glasovi ogorčenja nad tako prodajo. Marsikateremu so se oči odprle in je spoznal svoje lastne izdajalce. Kako pa naj bi ti trije zastopali v bodočem občinskem odboru svoje pristaše, ko so jih že pred volitvijo izdali. Izgovarjajo se na to, da nobeden ni hotel sprejeti odborniškega mesta. Vprašamo pa, ako so sprejeli štirje vaši pristaši kandidatska mesta za namestnike, ali bi odborniških ne bili? Ako ste vi hoteli svoje pristaše prodati, se vam oni najbrže ne bodo pustili.

TURŠKE MINE.

Turška vlada je naznanila Avstriji, da so luke Smyrna in Saloniki obdane z kontaktnimi minami. Neutrnim ladjam bodo turške pilotske ladje kazale od min prosto pot v omenjeni dve luki kakor tudi iz njih.

Dnevne novice.

+ **Liberalni volilni manevar.** Liberalno časopisje je še vedno mnenja, da sme ljubljanskim volilcem nasuti pred vsakimi volitvami v oči najdebelejšega peska in da zadošča nekaj hujskajočih notic, da grede volilci z »ogorčenjem« v boj za liberalnega kandidata. Po volitvi se pa marsikdo strezni in spozna, kako je bil potegnjjen. Tako dosledno narašča število naših glasov v Ljubljani. Posebno rado pa meče liberalno časopisje pred volitvami okoli z Nemci in »nemško-klervalno zvezo«. Nemci so imeli v kazini shod, na katerem so bili nekateri mnenja, naj Nemci, da se ogneje dvojne volitve, oddajo pri prvem glasovanju glasove g. Antonu Rojini, nekateri so pa bili za samostojen nastop. Prodrlo je mnenje, naj Nemci nastopijo samostojno. In iz tega dokazuje liberalno časopisje »nemško-klervalno zvezo«. Tisti, ki pametno misli, pa ravno iz tega spozna, da ta nastop Nemcev laži o nemško-slovenski zvezi sijajno razkrinkuje. Če bi bila kaka zveza, bi ne bilo na nemškem shodu treba nobene debate, kajti kdor ima pogodbo, je na pogodbo navezan in ne more še o tem, ali se bo pogodbe držal ali ne, še glasovati. Debata Nemcev je sijajno izpričala samostojnost S. L. S. Kako neumni morajo biti torej liberalni žurnalisti, ki se ne zavedajo, da so s tem najbolj udarjeni po zobeh. Liberalna stranka je bila tista, ki je po pisani pogodbi imela zagotovljeno nemško pomoč, s katero se je njen voditelj dr. Tavčar javno bahal: »Mi pa pripeljem svojih 300 Nemcev, in ki je proglašal javno, da je bila nemško-liberalna-slovenska zveza najbolj pametno politično dejanje liberalne stranke. Ljudje, ki mirno prenašajo take izjave in jih odobrujejo, ljudje, ki bi danes zlezli pod nemški klobuk, če bi Nemci hoteli izrabljati njihovo narodno hinavščino, kažejo le svojo veliko kotrdicijo pa tudi nerodnost, če si upajo

pred vsakimi volitvami manevrtrati z lažmi o naši »nemško-slovenski zvezi« in nam podtikati različna imenovanja in njihove nasledke, ki so se ravno zadnje dni na deželnem sodišču tako žalostno pokazali. To so vse **sadovi nesrečnega liberalnega 20. septembra**, to so vse sadovi velike pameti liberalnega kandidata — **Adolfa Ribnikarja!** Drugod se takih nerodnih ljudi branijo in ubranijo, v Ljubljani pa hočejo, kakor pravijo liberalni govorniki, povzdigniti jih »na ščit«! Ali ni bil ravno dr. Tavčar in njegov »Narod«, ki je Ribnikarjevcem v znanem časnikarskem boju med mladini in starini očital, da so oni s svojim septembrskim hujskanjem prizadeli Slovence najhujšo škodo in Nemce okorajžili, da so prišli na vrh ter zasedli različna uradniška mesta, ki so dozdej bila slovenska posest? Zdej pa Tavčar septembrskega medveda okoli kaže in priporoča!

+ **»Gliha vkup štriha.«** Dr. Karel Triller se je na nekem Ribnikarjevem shodu te dni obregnil tudi v disciplinarno preiskavo, v katero je zašel Ad. Ribnikar, mož, ki je bil radi svojega jezika ravno vsled dr. Trillerjevega prijaznega posredovanja obsojen na 50 K globe. Ribnikar je prišel v disciplinarno preiskavo, ker je trdil, da ima deželni odbor dolge prste. Pri tem si vsakdo lahko misli ali deželno uradništvo, ali deželne odbornike. Deželni odbor mora braniti deželno uradništvo in deželne odbornike, proti takim izbruhom podrejenega uradnika s sredstvi, ki so mu najbližja in katera je za mnogo malenkostnejše stvari tako rad uporabljal dr. Ivan Tavčar. Deželni poslanec dr. Triller pa je na shodu trdil, da je ravno disciplinarna preiskava dokaz, kako je Ribnikar nesci bično nastopal in jim povedal v obraz kako zapravljajo denar in da se ne upajo tožiti, »ker imajo preveč masla na glavi in ker vedo, da je res, kar jim je on očital.« Deželni odbor ob takih izbruhih mora vztrajati na najstrožji izvedbi disciplinarne preiskave, ker vsako prizanesljivost taki nastopi naravnost izključujejo. Tu nič ne prihaja v poštev dr. Trillerjeva grožnja, da je pripravljen »celo demolitirati (!) deželno zbornico.« Deželni poslanec dr. Triller pa bo za svoje izbruhe imel priliko dati odgovor v deželnem zboru, kjer se ga bo temeljito prijeljo za jezik. In takrat se bo o dr. Trillerju in Adolfu Ribnikarju res lahko reklo »Gliha vkup štriha«.

+ **Ne posrečijo se ljubljanskim liberalnim listom napadi na g. Antona Rojina**, ker vsakdo lahko primerja tega inteligentnega, splošno izobraženega obrtnika z revščino Adolfa Ribnikarja, ki je samo po milosti postal tržni nadzornik, ker nima niti potrebnihkušenj in čegar tržno nadzorstvo doslej ni imelo potrebnega časa in ne potrebne sposobnosti, da bi se resno bavilo z draginjskim gibanjem. Ljubljanci Ribnikarja za tržno nadzorstvo bogato plačujejo in vendar ni storil tega, kar bi kak drug tržni nadzornik gotovo izvršil v korist vseh ljubljanskih davkoplačevalcev. In tak mož si upa sploh govoriti o »druginjskem gibanju« ter govoriti, da »deželnozbornski poslanci S. L. S. samo kimajo«, ko vendar vsak ve, da so Hribarjevi občinski svetniki sploh vedno samo kimali, najbolj pa takrat, ko so nastavili Adolfa Ribnikarja. Ni čuda, če tak mož brani postopanje tako odličnega svojega gospodarja pri obrtni šoli, pri kateri se je pustil ujeti bivšemu finančnemu ministru in kjer je tako sijajno obrtniško in mestu prijazno postopal, da je njegov prijatelj velepodjetnik Supančič samo pri pododddaji ene vrste dela zaslužil 54.000 K. Postopanje g. Antona Rojine pa je bilo vedno pravilno. Naj se le njegovi napadalcu informirajo, kako so bila v tem času, ko je g. Rojina na magistratu, oddana dela, katerim obrtnikom in pod katerimi cenami. Videli bodo, da so se upoštevali vedno delozmožni obrtniki, da se tudi na strankarstvo ni gledalo. Nam se res ne zdi skoro vredno odgovarjati na napade, ki sami najbolj pričajo, kako sovražna je gotova klika poštemu obrtništvu. Če bodeta pri volitvi odločevala stvarnost in jasna pamet, ne pa strankarska strast in slepota, tedaj bo vsak volilec manifestiral za potrebo miru v Ljubljani in za njeno povzdigo iz sedanjega gospodarskega in političnega ponižanja s tem, da bo zapisal na glasovnico: **Anton Rojina, mizarški mojster in hišni posestnik v Ljubljani.**

+ **Važen sklep krajnega šolskega sveta v Trziču.** Iz Trziča nam pišejo: Naš krajni šolski svet je v svoji zadnji seji 16. t. m. sklenil vložiti na c. kr. deželni šolski svet prošnjo, da bi se sedanja štirirazredna ljudska šola razširila v osemrazredno. V očigled dejstvu, da je bila dosedanja šola že davno pre-

majhna za tak industrijski kraj, kakor je Trzič, je upati, da bo deželni šolski svet ugodil prošnji. V slučaju, da se to zgodi, bodo deško in deklisko šolo dvignili za eno nadstropje, tako da bi imeli že v šolskem letu 1912/13 peti in šesti razred, v naslednjih dveh letih pa še sedmega in osmega.

+ **Liberalne laži.** »Gorica« piše: »Soča«, ki je še v soboto vedela povedati, da pride za voditelja okrajnega glavarstva v Gorico dvornji svetnik Lasciac, se je novemu voditelju goriškega okrajnega glavarstva g. Ant. Rebek šele v četrtek na svoj način poklonila, namreč denuncirala mu je klerikalce, da so v zvezi z italijanskimi liberalci in s Pajerjem vred delali proti temu, da bi on kot Slovenec prišel v Gorico za voditelja, takorekoč izključno slovenskega okrajnega glavarstva. To bi bilo zares čudno, ako bi se slovenski klerikalci vezali z italijanskimi liberalci in s Pajerjem v ta namen, da bi v Gorico ne prišel za voditelja okrajnega glavarstva Slovenec. Pa ne samo čudno, ampak naravnost škandal in sicer ne navadni ampak narodni škandal bi bil, kakor piše po »Soči«, »Slovenski Narod«, ako bi bili slovenski klerikalci kaj takega storili. Zato pa pozivljamo »Sočo« oziroma njene urednike, naj nam za božjo voljo povedo, kdo so bili tisti slovenski klerikalci, ki so to počenjali, kje so to počenjali in kako so to počenjali, da jih bomo poznali tudi da mi. Ako pa tega »Soča« in njeni uredniki ne store, to je, ako nam ne dokažejo svoje trditve, potem ostanejo pač to, za kar jih že itak smatra vsa goriška poštena slovenska javnost.

— **Laški pretepači.** V nedeljo se je vršila v Medulinu pri Pulju veselica tamošnjega Sokola. Isti dan je imelo v ravno istem kraju tudi laško telovadno društvo »Falko« svojo veselico. Ze popoldne pri sprejemu članov puljskega Sokola je prišlo do malih prask med člani obeh društev. Proti večeru so pa šli laški Falki Hrvate naravnost v gostilno izzivat. Poklicana žandarmerija in občinska policija sta nadležne laške izzivače odpeljali v zapor. **Lahi so tudi iz svoje društvene hiše s samokresi na Hrvate streljali**, tako da je bila žandarmerija prisiljena, s silo udreti v hišo, kjer pa ni našla razun gospodarja hiše nikogar. Tudi tega laškega gospodarja se je odpeljalo v zapor. Aretirane člane laškega Falka so spustili po zaslišanju vse v svobodo razun dveh kolovodij, katere so odpeljali v puljske zapore.

— **Vojaške vesti.** Prestavljeni so: Stotnik Avgust Blaschke iz Innichena k 27. pešpolku v Ljubljani, stotnik Franc Suša od domobranskega pešpolka št. 27 v Ljubljani k domobr. pešpolku št. 18 v Przemyslu, nadporočnik Nikolaj Giurovich od vojaškega geografskega zavoda k 17. pešpolku v Ljubljani, nadporočnik Lovro Šusteršič od domobr. pešpolka št. 27 v Ljubljani k domobr. pešpolku št. 16 v Krakovu, nadporočnik Ivan Holásek od domobr. pešpolka št. 27 v Ljub-

ljani k domobr. pešpolku št. 7 v Plznu. Vpokojen je s 1. novembrom stotnik Karel Perhave od 17. pešpolka. Artiljerijski skladiščni nadoficial Božidar Drenik pri topničarskem filialskem skladišču v Ljubljani je vpkločan k izpitu za topničarskega skladiščnega upravitelja.

— **Župnik v Divači** je postal gosp. Josip Svetlič, ki je bil zadnje leto iz zdravstvenih ozirrov v Repnjah na Gorenjskem.

— **Za župana v Poljanah nad Skofjo Loko** je izvoljen gosp. Ignacij Čadež.

— **Odbor katehetskega društva** opozarja, da bo občni zbor 8. novembra združen z mesečnim sestankom. Po kratkih referatih predsednika, tajnika, blagajnika — volitev enega odbornika; nato obravnava izdelanega osnutka »Priprava na I. spoved«. — Ob tej priliki bo tudi prirejena v zborovalni dvorani (knjižnica Kat. tiskarne) mala razstava primernih učil za katehetsko stroko. — Samostalni predlogi za občni zbor naj se pošljejo tajništvu tekom tega meseca.

— **Iz Predtrga pri Radovljici.** (Kaj je z razpisano nagrado?) Na mnoga vprašanja od raznih strani, kaj je vendar z nagrado, katero sem dne 14. septembra javno razpisal za reveže v Predtrgu, odgovarjam, da sem tri tedne zastoj čakal odgovora in dokazov, nihče se ni oglasil. Gospodje naprednjaki, ki so za časa občinskih volitev toliko govorili o novih davkih in visokih občinskih dokladah radi name-ravane gospodinjске šole v Radovljici, so sedaj postali na vse dokaze popolnoma gluhi in mutasti. Napredno županstvo pa mi je vrnilo razpisano nagrado. Predtržani pa sedaj po končanih volitvah lahko sami sprevidijo, kje je resnica in kje so krivi preroki.

Josip Tepina, odbornik S. L. S. v Predtrgu.

— **Samoumor.** Gospa Ada Maissel, rojena Hirsch, stara 29 let, je v Trstu storila konec svojemu mlademu življenju, izpila je močno dozo karbolne kisline. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je gospa umrla po strašnih bolečinah. Vzrok samoumora je baje pripisati družinskim neprilikom.

— **Lovec ustrelil človeka.** V puljski bolnici je umrl na težki strelni rani star pastir Simon Juričič iz Lipe. Revč je bil žrtev nerodnega in neprevidnega lovca.

— **Uničujoča sodba o argentinskem mesu.** V draginjskem odseku sta v četrtek, dne 19. t. m. na zahtevo kmečkih poslancev poročala oba živinozdravnika, ki sta se mudila, eden en mesec, drugi pa 4. o živinoreji v Argentini, o klavnih in o razpošiljati mesa. Poročilo, ki je pa bilo tajno, je napravilo velikanski utis na poslance, in je zastopnike socialnih demokratov poparilo. Ko bi poznalo delavstvo te razmere, kakor je opravičeno poudarjal dr. Verstovšek drugi dan, bi zapodilo svoje zastopnike, ki jim ponujajo meso, ki po

Revolucija na Kitajskem.

Južnokitajska liga.
Kitajska vlada je obveščena, da delata general Ljuanšan in začasni predsednik Vučana na ustanovitev zveze južnih držav. Severne države bi prepustili dinastiji Mandžu. **Trdi se, da je mladi kitajski cesar zapustil Pekin.**
Boji med vstaši in cesarskimi četami.
Reuterjev urad poroča iz Hankava 21. t. m.: Cesarske čete so se umaknile po boju z vstaši daleč proti severu. Cangačo in Ican so zasedli vstaši, pri Naučanu se še bore cesarski vojaki z vstaši. V gorovju med provincama Hunan in Hupe so se po pekinskih poro-

čilih bili boji med cesarskimi vojaki in vstaši. Cesarske čete so bile poražene. Ranjenih je 1000 cesarskih vojakov. Poveljnik cesarske armade je prosil, naj mu pošljejo iz Pekina zdravnike in obveze. V Pekinu so izdali oklic, ki poziva Kitajce, naj se kot rekruti priglase cesarski armadi. Policija se je pomnožila v Pekinu za tisoč mož. Po drugem ukazu se pa odpro riževe zaloge, ki so pripravljene za slučaj, če bi bil Pekin oblegan ali bi pa nastala kaka vstaja. Neko uradno brzojavno poročilo britanskemu poslaništvu sodi, da se pridruži prebivalstvo cele Jance doline vstaji, če cesarske čete v nekaj dneh ne premagajo vstašev.

Pogled na kraje vstaje na Kitajskem.

**Prijatelj in souražnik sta si v tem edina,
da je jedilna mast „Ceres“ najbolj fina!**

Navodilo, doseči najboljše čajno surovo maslo: Vzame naj se nekaj rumene voljne jedilne masti „Ceres“ (v kockah) in doda ravno toliko bele (v zavitkih). Oboje skupaj se raztopi, pri tem se naj pazi, da ne postane mast vroča. Nate se pridene nekaj surove smetane, v sili zadostuje tudi surovo mleko (na 1/2 kg masti „Ceres“ pride 1/3 litra smetane). Medtem ko se postavi skledo zaradi hitrejšega ohlajenja v mrzlo vodo, se vse skupaj toliko časa meša, da postane mast zopet trda. Voda ki jo mleko vsebuje, se izloči, jedilna mast „Ceres“ pa pridobi okus in duh najboljšega čajnega surovega masla in se tudi lahko kot tako uporablja. Z dodatkom enega jajčjega rumenjaka in nekaj soli se kakovost še veliko zboljša. Po tem navodilu pripravljeno „čajno surovo maslo“ se sme glasom veljavnih zakonskih določb samo za domačo potrebo rabiti.

3193 (6)

stj dohodek likvidacije prepusti omenjeni bolnišnici. Položaj je postal med tem zelo kritičen, ker ni bilo iz likvidacije nobenih dohodkov, tako da so se vplivni poslanci obrnili na novo vlado, naj posreduje, da se prepreči polom. Pod pogojem, da postane bolnišnica departementov zavod, je dovolil Caillaux 500.000 frankov, kar pa je le en del potrebne vsote, ki se ceni na dva milijona. Maire v St. Laurentu seveda s tem ni zadovoljen, kajti kartuzijanci so vzdrževali bolnišnico, ne da bi veljala okraj kak novič. Sedaj pa mora departement iskati primernih sredstev in 2 milijona frankov letnih izdatkov za departement Isère ni malenkost. Drž. podtajnik Malvy je poleg tega še sporočil v nekem pismu upravi departementa, naj ne računa na dohodke likvidacije v Chartreusi, ker je likvidacija v zvezi z velikimi težkočami in ne bo končana pred večimi leti. Tako bo morala lepa ustanova kartuzijancev prejeti slej zapasti bankerota ter bodo morali zapreti bolnišnico. Prebivalci Isère pa imajo nov vzrok, da tožijo, ker je francoska vlada vodila redovno sovražno politiko.

Koncerti v angleških kaznilnicah. Uničiti demoralizujoči upliv življenja v kaznilnicah je sedaj geslo merodajnih angleških krogov. Eno izmed sredstev, s katerimi se namerava to doseči, je glasba. V Ameriki ni to nič novega. Tam že več časa obstoje kaznilniške godbe. V Angleški pa v ta namen najemajo godbe, da prirejajo kaznencem koncerte. Prvi tak koncert se je vršil v največji angleški kaznilnici v Maidstone - uf - Vrstan. Koncert se je vršil v cerkvi kaznilnice in se je pričel s koračnico iz »Sabejske kraljice«. Tej je sledila Mendelsonova ouvertura dve Griegove elegične melodije, Schubertova H-moll - simfonija itd. Končali so s koračnico iz Mayerbeerove »Poroke«. Zanimivo je bilo opazovati, kakšen vtis je napravila godba na stare grešnike, katerih polovica je več kot po deset let zaprtih. Najboljši utis je napravila Schubertova simfonija, ki jo je večina izmed teh 500 »ljubiteljev glasbe« označila za pravo »nebeško poslanstvo«.

Vojska med pariškimi natakariji. V četrtek je napadla velika množica brezposelnih francoskih hotelskih uslužbencev posredovalnico nefrancoskih natakarijev. Množica je razbila vse, kar ji je prišlo v omenjenem lokalu pod roke. Policija, ki je bila takoj pozvana, je prišla prepozno. Preiskava se vrši proti več osumljenim in aretiranim. Francoski natakariji in uslužbenci zelo tožijo, da se daje zunanjim natakarijem prednost.

Kraljeva avstralska vojna mornarica. Avstralska zvezna vlada je prosila angleškega kralja, da se sme vojno brodovje, ki ga je Avstralija nabavila na lastne stroške, imenovati »Kralj. avstralska mornarica« ter tako ohraniti tudi na zunaj nekako samostojnost. Kralj je prošnji udovoljil, a častništvo in moštvo se bo moralo po večini vzeti iz Anglije, ker Avstraliji nedostajajo izvežbanih domačinov. Zato se odpošlje večje število Avstralcev na angleške vojne ladje za primeren čas v službo, da se potem, ko se izurijo, nastavijo na lastnem brodovju.

Umetnost.

Domača cerkvena umetnost. V zavodu za pospeševanje obrti na Dunajski cesti v Ljubljani je razstavil Makso Tušek, slikar na steklo in umetni steklar, dvoje figuralnih umetnih okenj (sv. Frančišek in Srce Marijino) namenjenih za župno cerkev v Trzinu. Delo vzbuja občo pozornost. Makso Tušek je Slovenec, doma iz Konjic na Štajerskem. Izobrazoval se je v svoji umetni stroki najprej v Monakovem, a izpolnjeval 14 let po raznih

inozemskih mestih, odkoder se je vrnil v domovino šele lansko leto ter otvoril svojo delavnico na Sv. Petra nasipu št. 7 v Ljubljani. Doslej še nismo imeli Slovenci umetnika te stroke in večina enakih naročil je romalo na Tirolsko. Ta, z umetniškim okusom zasnovana in mojstersko izvršena okna, ki sta razstavljena, kakor tudi okna, ki jih je že gosp. Tušek izvršil za razne cerkve na Kranjskem, Štajerskem in v Primorju, so nam dokaz, da izdelki gosp. Tuška v nobenem oziru ne zaostajajo za tirolskimi. Poleg razstavljenih dveh oken, je izvršil naš rojak za tržiško župno cerkev tudi še dva figuralna medaljona, šest ornamentalnih oken ter dva ornamentalna polkroga. Vsi izdelki so solidni, pravilni v slogu ter prikupljivih harmoničnih barv. Gosp. Tuška priporočamo najtopleje. Radi podrobnih informacij se naj č. gg. župniki pri naročanju cerkvenih oken obračajo na »Slovensko Stražo« v Ljubljani. S posredovanjem »Slovenske Straže« bodo dobili izdelke, ki bodo v čast domači industriji.

SRBSKO ŽALOVANJE PO BOSNI. Srbske jeremijade.

Dan žalosti za Srbe je tisti dan, ko se praznuje obletnica avstrijskega gospodarstva v Bosni in Hercegovini. Cela država praznuje ta dan, kot dan »narodnega ponižanja« z žalostjo, vse šole so ta dan zatvorjene, vrše se manifestacijski shodi in drugega več. Časopisje piše kot se takemu dnevu »spodobiti«, silno žalostno. Belgrajska »Tribuna« piše pod naslovom: »Bosni! Na dan tretje obletnice aneksije!«:

»Tebi in žalostnemu spomenu tvojega znamenja, so posvečene naše misli, tebi in tvoji žalostni usodi posvečujemo te vrstice. Tri leta so minula, kar nas je pretresla vest o aneksiji Bosne in Hercegovine in zdi se nam, kot bi se vse to včeraj zgodilo. Tako globoko rano nam je zadala ta bolečina, da je ne bomo pozabili, dokler se usoda ne spremeni in ne nastanejo druge razmere. Ali naj danes vprašamo kako stoji s teboj, draga srbska Bosna? Kako je v novem duhu in novi obleki? Ali naj štejemo tvoje in naše solze tekotom treh let? Ti si naša odkar se poznamo! Srce se nam kriči radi usode junakov in pogled se nam obrača proti nebu, tam moramo uzreti našo zvezdo. Tako tudi danes in na oblačnem nebu najdemo tvojo zvezdo, ni še zašla, ampak blišči se na našem srbskem nebu! K temu nebu se obračajo naši pogledi in pričakujemo dneva, ki bo dan vstajenja srbskega. Pozdravljamo te danes Bosna! Tebi in žalostnemu spomenu tvojega sladkega imena so danes posvečene naše misli!« Komentar k tej jeremijadi je popolnoma odveč.

POTOVANJE KRALJA PETRA.

Belgrad, 23. oktobra. Potovanje kralja Petra v Pariz je bilo določeno za 9. novembra. Pojavljajo se glasovi, da bo kralj Peter z ozirom na nejasnost mednarodne politične situacije tudi to pot odgodil svoje potovanje na Francosko. V belgrajskih političnih krogih smatrajo, da bo kralj Peter posetil francoskega predsednika meseca maja prihodnje leto, in to po posetu holandske kraljice Viljemine.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

MESEČ	Čas opazovanja	Stanični barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
23	9. zveč.	734'4	14'1	brezvetr	jasno	
24	7. zjutr.	33'3	11'4		megleno	7'0
	2. pop.	30'4	11'8	sl. jlvzh.	dež.	
Srednja večerajšnja temp. 14'4 norm. 9'1						

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 24. oktobra.

Pšenica za oktober 1911	11'82
Pšenica za april 1912	12'10
Rž za oktober 1911	10'51
Rž za april 1912	10'45
Oves za oktober 1911	9'41
Oves za april 1912	9'42
Koruza za maj 1912	8'60

Efektiv trdno.

Služba babice

za zdravstveno okrožje Planina na Štajerskem se takoj odda. Prosilke, slovenske zmožne, naj vložijo prošnje do 1. grudnia t. l. na podpisani odbor. Plačo dajejo okrajni odbori Sevnica, Kozje in Laško, in k temu okrožju spadajoče občine.

Zdravstveni okrajni odbor Planina 3212
dne 23. oktobra 1911.

Jos. Jazbinšek.
načelnik.

3205

Velike, moderne

tvorniške delavnice

se dajo v Ljubljani v najem
eventuelno so tudi na pro-
daj. Ponudbe na uprav-
ništvo tega lista pod
„Modern“.

OREHE

3087 20

Tvrška oddaja najboljših vrste KROMPIR zdrav in brezhlben
v vsaki množini tudi
cele vagone po prav solidni nizki ceni!

Dospete so zopet pošiljatve

= najlepših pariških modelov =

in to

3029 3

dolgi plašči z effect double-našivi.

Ogromna izbira najmodernejših oblek, raglanov i. t. d.
za gospode in dečke.

Cene priznane nizke.

**„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIC**

Mestni trg št. 5 - LJUBLJANA - Mestni trg št. 5

Hiša

v Spodnji Šiški, ki se dobro obrestuje, se prodaja takoj zaradi rodbinskih razmer. Natančno se pozive pri P. Mateliču, Ljubljana, Škofja ulica 10. 3204

Mladenič

star 23 let, poštenega značaja, bi rad stopil v službo v kaki krščanski trgovini ali pri kakem mesarju. Naslov pove uprava tega lista. 3210

Stanovanje

s 3 sobami se takoj odda zaradi premešitve. Poizve se v pisarni P. Mateliča, Škofja ulica 10, Ljubljana.

Za svojo kavozgalnico in specerjsko trgovino iščem uslužbenca

navadna ročna opravila. Služba trajna in ne naporna: plača po dogovoru. Prednost imajo reflektanti in starosti 24-28 let. Dosluzeni vojaki z dobri priporočili imajo prednost.

Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Prodajalka

se išče za takoj. Kje, pove uprava „Slovenca“.

3206

* Slovenska kuharica Magdalene Pleiweisove, katero je v šestem natisu priredila S. M. Felicitas Kalinšek, šolska sestra in učiteljica »Gospodinjske šole« v Ljubljani, radi nenadnih težkoč še ne bo izšla že ta mesec (oktober), kot smo naznanili v nekaterih oglasih, temveč šele koncem meseca novembra.

Snov knjige, ki se že štiri leta predelava in izpopolnjuje v najbolj večjih rokah, je namreč v zadnjem času tako narasla, da tiskarni ni mogoče iztiskati dela že ta mesec. Dodali smo tudi nazorne slike med tekstom samim, vrh tega bo pa knjiga obsegala tudi 16 krasnih večbarvnih tabel, katerih izvršitev istotako zahteva precej časa.

V naši kuharici je zapopadena vsa kuhinjska umetnost in knjiga bo tako izvrstna, da celo veliki narodi nimajo tako popolne in dovršene kuhinjske strokovne knjige.

Kljub vsem naknadnim spopolnitvam pa ne bo cena nič višja, kot smo že prvotno določili; da moremo knjigo prodajati po tako nizki ceni, nam omogočuje samo to, ker smo jo tiskali v izredno velikem številu, kajti prepričani smo, da bodo po njej posegle vse slovenske gospodinje in kuharice.

Velika izdaja te knjige bo stala namreč broširana samo 5 K 20 v., vezana 6 K;

mala okrajšana izdaja brez slik pa broširana samo 3 K, vezana 3 K 60 vin.

Vsaka gospodinja naj si kupi tudi važno knjigo »Gospodinjsvo«, ki je ravnokar izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Cena za broširano knjigo 2 K 20 vin., vezano 2 K 80 vin. Knjiga daje najvestnejša navodila, kako gospodinjiti uspešno in varčno in kako izbirati in uporabljati za spretno gospodinjsvo primerna sredstva. Knjiga nudi za vsako gospodinjico najboljše nasvete.

* Danilova ljudska igra: »Dimeža«, strah kranjske dežele. — V spopolnitev ocene v včerajšnji številki Slovenca poročamo, da je igra prirejena za samo moške vloge in je izšla v 17. zvezku »Zbirke ljudskih iger« v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Poleg »Dimeža« obsega 17. zvezek »Zbirke ljudskih iger« tudi dve lepi kratki igri za ženske vloge in sicer burko »Oh, ta Polona!« in veseloigro »Prisiljen stan je zaničevan«. Zvezek, ki ga je, kakor prejšnje, založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani, velja 80 vin.

* Jules Verne: Kapitan Hatteras ali Angležji na severnem tečaju. Cena vezani knjigi 4 K 40 h. — Jules Vernovi romani so v obče najbolj mikavno berilo, kar si ga človek sploh more misliti. Ne samo, da so dogodki, ki jih ta pisatelj opisuje, vedno izredno zanimivi, ampak so obenem zelo poučni zlasti v zemljepisnem in naravoslovnem oziru in zato kakor nalašč posebno za bolj odraslo mladino, zlasti še zato, ker imajo vseskozi plemenito moralno tendenco. Kapitan Hatteras je eden najlepših Jules Vernovih romanov in zato si ga je vredno omisliti. Naše ljudstvo ga bo bralo z največjim užitek. — Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Somišljeniki! Podpirajte — Ljudski sklad! Prispevke sprejema tajništvo S. L. S., Miklešičeva cesta št. 6.

Dr. Med. E. Gallatia
zopet ordinira

3199

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno, Neugasse 20.

Hiša

na prodaj na Tržaški cesti 20, ki zahteva - nizko obrestovanje ter mnogo donša. -

Vprašanja na:

A. Švara, Ljubljana

Šolski drevored št. 2.

3182

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Za naše
gospodinje,
matere, žene
in dekleta.

Od gospodinje je odvisno blagostanje in sreča družine; gospodinje in matere imajo pa tudi v celem narodnem gospodarstvu eno najvažnejših vlog.

Blagor narodu, ki ima dobre, skrbne in varčne gospodinje! Dolžnost vsakega naroda, ki hoče prosperovati, je, da skrbi za vzgojo večjih in spretnih gospodinj.

V zadnjem času se sicer po raznih gospodinjskih šolah skrbi za prospeh in povzdigo umnega gospodinjsva, toda našim meščanskim, delavskim in kmečkim materam ter ženam, ki takih šol ne morejo obiskovati, je manjkala dosedaj strokovna knjiga, ki bi jim bila zvest in zanesljiv svetovalec.

Vsaka slovenska gospodinja mora biti tedaj vesela nove knjige:

Gospodinjsvo.

Navodila za vsa v domačem gospodinjsvu
važna opravila. ∴ Šolam in gospodinjam
sestavila

∴ S. M. Lidvina Purgaj ∴

voditeljica „Gospodinjske šole“ v Ljubljani.

Knjiga je pregledana od najboljših strokovnjakov; deželni odbor in c. kr. kmetijska družba sta se zanjo zelo zavzela, ker se bo rabila tudi na gospodinjskih šolah. Knjiga ima izredno nizko ceno, namreč samo K 2·20 za broširan in K 2·80 za trpežno vezan izvod, po pošti 30 vinarjev več.

Pisateljica sama je dolgoletna, praktična gospodinja, kateri pa ne manjka kot voditeljici „Gospodinjske šole“ tudi temeljite teoretične naobrazbe.

Knjiga obravnava vse panoge gospodinjsva za vse sloje našega ljudstva, tako za preprosto, kakor tudi obširnejše gospodinjsvo.

H koncu knjige je dodal praktični zdravnik dr. Dolšak še pouk o zdravilstvu in postrežbi bolnikov.

Knjiga je opremljena z mnogimi, lepo uspelimi slikami, izmed katerih so nekatere večbarvne.

To dragoceno knjigo naj si nabavijo za mal denar vse naše gospodinje, matere, žene in dekleta.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Župni urad v Gorjah pri Bledu
razpisuje službo 3197

Organista in cerkovnika.

Plača v denarjih okrog 1000 K in prosto stanovanje. — Zadnji termin je 5. november. Prednost imajo oženjeni prosilci. I. Piber, župnik.

**Železnato
Kina vino**

lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta

c. in kr. dvornega založnika, papeževga dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v nasprotju z drugimi železnatimi kina vini, katera vsebujejo samo toliko železa kot navadna namizna vina in vsled tega nimajo nikake zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemičnih analiz kakor tudi ona, ki se je izvršila na zahtevo c. kr. ministrstva za notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija ojači slabokrvne, nervozne, vsled bolezni oslabele osebe, blede, drobne in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2.—, 3 steklenice K 6.60, poština in poštni zavoj franko.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano
črno Dalmatinsko vino
najboljše sredstvo 250l **„Klič“**
4 steklenice (5 kg) franko K 4.50
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

J. CIUHA

STARI TRG ŠT. 1

JESENSKE IN ZIMSKE
NOVOSTI

Plahte za vozove

pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5. 2827

ŽIMA

morska trava, peresa za pohišstvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg, št. 5. 2821

PURANI

160 komadov, težki po 8 kg so letos zadnji-krat na prodaj do petka na Vodnikovem trgu.

Zelod, suhe gobe, divji in pravi kostanj, vinski kamen, orehe, suhe češplje in hruške, vosek in med v satorju in sploh vse deželne pridelke kupi vsako množino 3080

Anton Kolenc v Celju.

Kdor ima kaj, naj ponudi.

Majhna grajščina

pripravna za letovišče, četudi v slabem stavbenem stanu, vendar z nekaj vrta, ne predaleč od železnice, najrajše v vinorodnem kraju se kupi. Ponudbe s popisom in ceno na naslov: „Ljubljana, poštni pre-3153 3 dal 90.“

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.